

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný projednal v ústním jednání dne 4. 3. 2013 v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové, zástupce předsedkyně senátu JUDr. Jana Engelmana, a přísedících JUDr. Bohuslava Vacaty, JUDr. Mileny Čechotkové, JUDr. Zory Krejčí a JUDr. Gabriely Halířové, Ph.D., návrh **okresní státní zástupkyně v Kladně** ze dne 4. 10. 2012, sp. zn. SPR 602/2012 na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce **Mgr. K. L.**, státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Kladně.

I.

Podle ustanovení § 19 odst. 4 zákona č. 7/2002 Sb. o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, za použití ustanovení § 14 písm. c) zákona č. 7/2002 Sb. a za přiměřeného užití § 11 odst. 1 písm. j) trestního řádu ve spojení s § 25 zákona č. 7/2002 Sb.,

se řízení proti **Mgr. K. L.**, státní zástupkyni Okresního státního zastupitelství v Kladně, nar. X, pro skutek spočívající v tom, že

při vyřizování trestní věci vedené na Okresním státním zastupitelství v Kladně pod sp. zn. 1 ZT 178/2011, ve které vykonávala dozor nad zákonností přípravného řízení trestního, poté, co byly v této věci zahájeny úkony trestního řízení dne 11. 1. 2011 provedla první prověrku stavu prověřování až dne 25. 8. 2011, a to zcela formálním způsobem a po zahájení trestního stíhání obviněných, k němuž došlo usnesením ze dne 28. 6. 2011, již ve věci žádnou prověrku neprovedla, přestože čtyři obvinění byli stíháni vazebně; nedostatečný dozor vedl k tomu, že v průběhu přípravného řízení uplynula zákonná lhůta trvání vazby pro přípravné řízení a všechny obviněné bylo nutno z vazby propustit, ačkoli se v jednom případě jednalo o recidivistu a u všech byly dány důvody vazby dle § 67 písm. c) tr. řádu, tedy obava, že budou pokračovat v páchání trestné činnosti, pro kterou jsou stíháni,

zastavuje,

nebot' za toto jednání byla postižena okresní státní zástupkyní dne 27. 3. 2012 udělením výtky č. j. SPR 246/2012 podle ustanovení § 30 odst. 3 zákona č. 283/1993 Sb. o státním zastupitelství.

II.

Podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů,

Mgr. K. L. státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Kladně,
nar. X, bytem V., P.,

je vinna, že

v postavení státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Kladně v rozporu s ustanovením § 24 odst. 1 a § 12e odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství a § 167 odst. 3 trestního řádu při vyřizování trestní věci vedené na Okresním státním zastupitelství v Kladně pod sp. zn. 1 ZT 178/2011, ve které vykonávala dozor nad zákonností přípravného řízení trestního, poté, co jí za nedostatečný dozor v uvedené trestní věci v období leden 2011 až březen 2012 byla uložena okresní státní zástupkyní dne 27. 3. 2012 písemná výtka (SPR 246/2012) a bylo vedoucí státní zástupkyní uloženo vyžádat si spis k prověrce, včetně plánu vyšetřování, provést analýzu stavu dokazování a o prověrce spisu sepsat záznam s uvedením výsledků dokazování a úkonů, které je nezbytné ve věci ještě provádět, se lhůtou 20. 4. 2012, tento pokyn nesplnila,

tedy zaviněně porušila povinnosti státního zástupce,

tím se dopustila

kárného provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství.

Podle § 30 odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství se od uložení kárného opatření

u p o u š t í,

neboť projednání kárného provinění je postačující.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 4. 10. 2012, sp. zn. SPR 602/2012, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce klade navrhovatelka kárně obviněné za vinu skutek spočívající v tom, že „v postavení státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Kladně minimálně v době od 25. 8. 2011 do 19. 9. 2012 opakovaně nevykonávala řádně dozor v jí přidělené trestní věci, zejména řádně neprováděla prověrky stavu vyšetřování a prověřování trestních věcí v zákonných lhůtách, uvedených v § 159 odst. 3 trestního řádu a v § 167 odst. 3 a § 170 odst. 2, to ani poté, co byla opakovaně na tyto nedostatky ve své práci okresní státní zástupkyní upozorněna, přičemž konkrétně:

Při vyřizování trestní věci vedené na Okresním státním zastupitelství v Kladně pod sp. zn. 1 ZT 178/2011, ve které vykonávala dozor nad zákonností přípravného řízení trestního vedeného policejním orgánem Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Služby kriminální policie a vyšetřování Praha 5 - Zbraslav pod č. j. KRPS-1155/TČ-2011-010071, proti vazebně stíhaným obviněným V. R., nar. X, M. S., nar. X, M. Š., nar. X a M. B., nar. X a dalším, pro trestné činy podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku, legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku a další trestné činy, poté, co byly v této věci zahájeny úkony trestního řízení vydáním záznamu o zahájení úkonů trestního řízení dne 11. 1. 2011, provedla první prověrku stavu prověřování až dne 25. 8. 2011, a to zcela formálním způsobem a po zahájení trestního stíhání obviněných, k němuž došlo poprvé usnesením ze dne 28. 6. 2011, již ve věci žádnou prověrku neprovedla, přestože obvinění V. R., M. S., M. Š. a M. B. byli stíháni vazebně, a ani poté, co jí za nedostatečný dozor v uvedené trestní věci byla uložena okresní státní zástupkyní dne 27. 3. 2012 písemná výtka (SPR 246/2012) a bylo uloženo vyžádat si spis k prověrce, včetně plánu vyšetřování a provést analýzu stavu dokazování, pokyn nesplnila a na výtce reagovala stížností podanou na okresní státní zástupkyni, která byla Krajským státním zastupitelstvím po provedeném dohledu shledána nedůvodnou.

Přestože i dohledovou prověrkou byly konstatovány závady v provádění dozoru v této trestní věci, státní zástupkyně i nadále odmítá pokyn okresní státní zástupkyně splnit, prověrkou stavu vyšetřování a analýzu stavu vyšetřování do současné doby neprovedla, což bylo stvrženo i následnou dohledovou prověrkou provedenou ze strany Krajského státního zastupitelství v Praze dne 10. 9. 2012 pod sp. zn. KZN 405/2012.

Nedostatečný dozor státní zástupkyně vedl k tomu, že v průběhu přípravného řízení uplynula maximální zákonná lhůta trvání vazby pro přípravné řízení a všechny obviněné bylo nutno z vazby propustit, ač se, zejména v případě obviněného V. R. jedná o recidivistu a u všech byly dány důvody vazby podle § 67 písm. c) tr. ř., tedy obava, že budou pokračovat v páčání trestné činnosti, pro kterou jsou stíháni“.

Kárně obviněná ve svém písemném vyjádření k návrhu uvedla, že věc sp. zn. 1 ZT 178/2011 je skutkově složitá, značně rozsáhlá. Trestní řízení bylo vedeno proti 4 obviněným, a to pro celkem 27 skutků kvalifikovaných jako legalizace výnosů z trestné činnosti, podílnictví a podvod, vyšetřovací spis ve finální podobě obsahoval přes 7.000 stran, věc je ve stadiu soudního řízení po podání obžaloby. Kárně obviněná zdůraznila, že přes složitost se v rámci možností daných pracovním vytižením další agendou dozoru ve věci sp. zn. 1 ZT 178/2011 věnovala, jak o tom svědčí záznamy ve spise; navrhla svědecké výpovědi vyšetřovatelů Mgr. I. M. a Mgr. A. Z., se kterými konzultovala průběh trestního vyšetřování, výsledky dokazování a další postup policejního orgánu.

Dne 27. 3. 2012 byla kárně obviněné pod sp. zn. SPR 246/2012 udělena výtka za nedostatečný dozor ve věci, a to konkrétně za to, že:

- 1) ve spise není založen samostatný list o přehledu povolování návštěv ve vazbě, přestože byli obviněni ve vazbě i z důvodů uvedených v § 67 písm. b) trestního řádu,
- 2) první obvinění byli vzati do vazby 30. 6. 2011, první prověrka byla provedena až 25. 8. 2011, zápis je však velmi stručný, nelze z něho vůbec zjistit, jak státní zástupce zhodnotil výsledky zatím provedeného dokazování a jaké úkony budou ve věci ještě prováděny. Pak se ovšem stěží může státní zástupce vyjadřovat k tomu, zda trvají důvody vazby a podezření, že se obvinění dopustili trestné činnosti, je důkazně doloženo. V zápisu jsou pouze vyjmenováni svědci, kteří již byli vyslechnuti, aniž by bylo uvedeno, zda a jak trestnou činnost jejich výpovědi prokazují a listinné důkazy založené ve spise, opět bez jejich vyhodnocení. Státní zástupkyně konstatuje, že nebyl předložen plán vyšetřování, aniž by jej však aspoň dodatečně vyžádala nebo vyžádala od policejního orgánu v tomto směru doplňující zprávu. Žádná další prověrka stavu vyšetřování v této věci provedena nebyla, ačkoli měla státní zástupkyně opakovaně spis k dispozici v souvislosti s rozhodováním o dalším trvání vazby apod.,
- 3) ve spise je založena žádost obv. S. o spolupráci s PMS ze dne 19. 9. 2011, na tuto žádost nebylo nijak reagováno,
- 4) ačkoli důvody vazby dle § 67 písm. b) tr. ř. pominuly ke dni 30. 9. 2011 (obv. R., Š., S.), státní zástupkyně ještě 3. 10. 2011 povoluje návštěvy obviněných ve vazbě,
- 5) dne 23. 12. 2011 sděluje policie, že má v plánu překvalifikovat u obviněného B. trestný čin dle § 283 odst. 1 trestního zákoníku na § 283 odst. 1, 2 písm. c) trestního zákoníku, aniž sděluje důvody pro tuto změnu a uvádí, že má v plánu vyhodnocovat odposlechy, které skončily již v červnu 2011, na toto sdělení státní zástupkyně nijak nereaguje. Následuje kopie upozornění obv. B. na změnu právní kvalifikace, v níž opět nejsou uvedeny žádné důvody, pro které ke změně právní kvalifikace došlo, ani množství drog, s nimiž měl obviněný neoprávněně nakládat, které by tuto změnu mohlo odůvodnit,
- 6) státní zástupkyně propouští všechny obviněné z vazby, neboť uplynula maximální zákonná lhůta trvání vazby a dne 6. 3. 2012 vrací spis bez pokynu policejnímu orgánu.

Kárně obviněná má proto za to, že některé skutečnosti kladené jí za vinu v kárném návrhu byly známy návrhovatelce nejpozději 27. 3. 2012, návrh přesto byl podán až 8. 10. 2012, tedy po uplynutí lhůty 6 měsíců a řízení má být zastaveno, pokud se dotýká těchto skutků:

- ačkoli byly zahájeny úkony trestního řízení dne 11. 1. 2011, provedla kárně obviněná první prověrku stavu prověřování až 25. 8. 2011, a to zcela formálním způsobem, a po zahájení trestního stíhání 28. 6. 2011 až do 27. 3. 2012 ve věci žádnou prověrku neprovedla;
- nedostatečný dozor kárně obviněné státní zástupkyně vedl k tomu, že v průběhu přípravného řízení uplynula maximální zákonná lhůta trvání vazby pro přípravné řízení a všechny obviněné bylo nutno z vazby propustit, ač se zejména v případě obv. V. R. jedná o recidivistu a u všech byly dány důvody vazby podle § 67 písm. c) trestního řádu.

K další části kárného návrhu – zahrnující období od 28. 3. 2012 do dne podání kárného návrhu – kárně obviněná poukázala na to, že byla zatížena další pracovní agendou, nebyly jí vytvořeny podmínky, aby vůbec byla schopna zpracovat detailní prověrku spisu v požadovaném rozsahu a termínu. Kárně obviněná k důkazu navrhla stížnost ze dne 3. 4. 2012, kterou napadla postup navrhovatelky a současně požádala krajské státní zastupitelství o přezkoumání rovnoměrnosti nápadu ve vztahu k věci sp. zn. 1 ZT 178/2011, a dopis ze dne 27. 7. 2012, v němž kárně obviněná podala přehled všech věcí, které od 28. 3. 2012 do 27. 7. 2012 vyřizovala. Opakovala, že nemá vytvořen prostor pro tak intenzivní práci se spisem 1 ZT 178/2011, jak předpokládá podrobná prověrka s tím, že vzhledem ke skončení vyšetřování a předložení spisu k podání obžaloby již nemá význam provádět podrobnou prověrku. Kárně obviněná považuje za nepřezkoumatelný závěr Krajského státního zastupitelství v Praze, které neshledalo nerovnoměrné zatěžování jednotlivých státních zástupců Okresního státního zastupitelství v Kladně tak, že by to znemožňovalo řádný průběžný dozor nad zákonností přípravného řízení ve věci sp. zn. 1 ZT 178/2011, neboť zde krajské státní zastupitelství neuvádí žádné údaje, o které se jeho úvaha opírá. Kárně obviněná k tomu předložila přehled agendy zpracované státními zástupci Okresního státního zastupitelství v Kladně, z nichž vyplynulo pracovní zatížení kárně obviněné v porovnání s ostatními státními zástupci v lednu 2011 až září 2012.

Kárně obviněná na základě toho dovodila, že zpracovávala ve sledovaném období nadprůměrné množství návrhů na potrestání při zhruba průměrném počtu obžalob a s tím souvisejících úkonů (účast u jednání soudu, rozhodování o procesních návrzích v jednotlivých řízeních, výkon dozoru) a zejména, že po přidělení spisu sp. zn. 1 ZT 178/2011 v měsíci lednu 2011 a navzdory jeho rozsahu kárně obviněné nebyl snížen nápad nových věcí, které byla povinna průběžně zpracovávat. Kárně obviněná přesto od 28. 3. 2012 až do podání návrhu věnovala pozornost vyřizování spisu sp. zn. 1 ZT 178/2011.

Kárně obviněná shrnula, že v období 16. 8. do 30. 9. 2012 ve věci sp. zn. 1 ZT 178/2011 provedeno seznámení obviněných se spisem a věc byla dne 1. 10. 2012 předána kárně obviněné s návrhem na podání obžaloby, kterou kárně obviněná podala 31. 10. 2012. Během zpracování obžaloby po dobu jednoho měsíce kárně obviněná vyřizovala i další agendu, a to i mimo pracovní dobu. Zpracování detailní prověrky spisu by vyžadovalo stejně dlouhou dobu.

Krajské státní zastupitelství v Praze přípisem ze dne 19. 9. 2012 požádalo okresní státní zástupkyni o předložení informací o průběžném vyřizování věci sp. zn. 1 ZT 178/2011 (reakce na žádosti policejního orgánu o prodloužení lhůty vyšetřování do 31. 7. 2012, o souhlas s předáním zajištěných věcí pracovišti Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových ze dne 23. 5. 2012 a 1. 6. 2012, v jakém stadiu je vyšetřování), k čemuž se vyjádřila i kárně obviněná tak, že žádosti policejního orgánu vyřídila, vyšetřování bylo skončeno a spis s návrhem na podání obžaloby bude doručen Okresnímu státnímu zastupitelství v Kladně do 1. 10. 2012.

Kárně obviněná vytýká navrhovatelce omezení práva na svou obhajobu, neboť její žádost o nahlédnutí do správního spisu SPR 246/2012 byla zamítnuta přípisem navrhovatelky ze dne

6. 11. 2012, spis se přitom má týkat výkonu dohledové činnosti nad kárně obviněnou v této věci ze strany Okresního státního zastupitelství v Kladně a Krajského státního zastupitelství v Praze. Kárně obviněná závěrem připomněla, že i v roce 2011 a v roce 2012 opakovaně řešila nemožnost dodržení lhůt v jiných vyřizovaných záležitostech pro pracovní vytíženost, např. sdělením dne 15. 6. 2011 ve věci sp. zn. 2 ZT 213/2010, nebo sdělením ze dne 14. 6. 2010 ve věci spisu sp. zn. 1 ZT 248/2011.

Kárně obviněná se domnívá, že ve věci sp. zn. 1 ZT 178/2011 dozor vykonávala řádně ve smyslu § 174 trestního řádu. Pokud nedošlo ke splnění pokynu Okresní státní zástupkyně v Kladně ze dne 27. 3. 2012, stalo se tak z důvodu plného pracovního vytížení ostatní agendou bez zavinění z její strany.

Navrhovatelka po vyjádření kárně obviněné svůj návrh doplnila o další navrhované důkazy, a to přehled věcí zpracovaných státními zástupci Okresního státního zastupitelství v Kladně za období leden 2011 až září 2012, záznam o odhledové prověrce provedené Krajským státním zastupitelstvím v Praze dne 20. 10. 2011, zápis o kontrole dozoru věcí starších 6 měsíců z 15. 11. 2011, zápis o pracovní poradě ze dne 21. 11. 2011, zápis o kontrole provádění dozoru ve věcech starších tří měsíců a vazebních věcech z 22. 3. 2012, zápis o kontrole prověřkové činnosti státních zástupců ve věcech starších šesti měsíců z 27. 7. 2012, a poukázala na to, že kárně obviněná dlouhodobě a opakovaně porušuje povinnosti spočívající v provádění prověrek stavu dokazování v trestních věcech, ačkoli tato povinnost pro ni vyplývá z § 167 odst. 3 trestního řádu, podrobněji je tato povinnost stanovena v článku 10 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 8/2009 o trestním řízení. Spisové materiály vedené na Okresním státním zastupitelství v Kladně pod sp. zn. SPR 246/2012 obsahují korespondenci mezi krajským státním zástupcem a okresní státní zástupkyní, týkající se závad zjištěných dohledovými prověrkami, s jejichž obsahem byla kárně obviněná seznámena, v další korespondenci jde o kontrolu opatření, která byla na základě prověrek přijata.

Ke vztahu uložené výtky a kárného návrhu navrhovatelka uvedla, že kárný návrh byl podán pro nezměnění přístupu kárně obviněné k provádění dozoru ve věci sp. zn. 1 ZT 178/2011, kdy přes uloženou výtku kárně obviněná prověrku až do podání obžaloby neprovedla, ač jí tato povinnost vyplývá z citovaných předpisů.

K žádosti kárného soudu navrhovatelka předložila devět obžalob zpracovaných v období 2010 - 2012, jež měly dokumentovat zatížení některých dalších státních zástupců Okresního státního zastupitelství v Kladně srovnatelně obtížnou věcí, kterou zpracovala kárně obviněná ve spisu sp. zn. 1 ZT 178/2011.

K výroku I:

Předtím, než kárný soud posoudil odpovědnost kárně obviněné za skutek v kárném návrhu, zabýval se namítaným částečným souběhem kárného návrhu a postihu kárně obviněné výtku navrhovatelky ze dne 27. 3. 2012, sp. zn. SPR 246/2011.

Navrhovatelka (nadřízená vedoucí státní zástupkyně) kárně obviněné vytkla podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství dne 27. 3. 2012, pod sp. zn. SPR 246/2012 v bodech 1) až 6) několik nedostatků, kterých se měla kárně obviněná dopustit v souvislosti s nedostatečným dozorem v trestní věci sp. zn. 1 ZT 178/2011. Z hlediska skutku, jenž je předmětem kárného návrhu, vytkla navrhovatelka v bodě 2) kárně obviněné prověrku provedenou až dne 25. 8. 2011, ačkoli první obvinění byli vzati do vazby již 30. 6. 2011; navrhovatelka vytýká nedostatečnou, strohou, téměř formální podobu prověrky,

z níž podle navrhovatelky nelze činit potřebné závěry o dokazování a stavu vyšetřování, mj. zda trvají důvody vazby a zda je důkazně doloženo podezření, že se obvinění dopustili trestné činnosti. Navrhovatelka dále vytkla v bodě 6) propuštění všech obviněných z vazby pro uplynutí zákonné lhůty trvání vazby a vrácení spisu bez pokynu policejnímu orgánu 6. 3. 2012, přestože byla i na pracovních poradách kárně obviněná opakovaně upozorňována, že je třeba věci věnovat pozornost, dbát na včasné skončení tak, aby nebylo třeba obviněné propouštět z vazby, což vzhledem k jejich trestní minulosti nepochybně povede ke komplikacím v dalším řízení.

Kárný soud shledal, že v té části kárného návrhu, jíž klade navrhovatelka kárně obviněné za vinu, že „*od zahájení úkonů trestního řízení dne 11. 1. 2011 provedla první prověrku stavu prověřování až dne 25. 8. 2011, a to zcela formálním způsobem a po zahájení trestního stíhání obviněných, ke němuž došlo poprvé usnesením ze dne 28. 6. 2011, již žádnou prověrku neprovedla, přestože obvinění byli stíhání vazebně, následkem čehož v průběhu přípravného řízení uplynula maximální zákonná lhůta trvání vazby pro přípravné řízení a všechny obviněné bylo nutno propustit, ač se, zejména v případě obviněného V. R. jedná o recidivistu a u všech byly dány důvody vazby dle § 67 písm. c) trestního řádu, tedy obava, že budou pokračovat v páčání trestné činnosti, pro kterou jsou stíháni,*“ jde o jednání kárně obviněné, za něž byla již potrestána výtkou ze dne 27. 3. 2012, sp. zn. SPR 246/2012, tato výtka nebyla následně zrušena, a z toho důvodu kárný soud řízení o skutku v této části zastavil. Kárný soud k zásadě *ne bis in idem* v řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce v případě potrestání výtkou podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství a následného kárného řízení ve shodném skutku, vyslovil svůj právní názor již v rozhodnutí č. j. 12 Ksz 1/2008 - 97 ze dne 15. 10. 2009, dostupném na www.nssoud.cz, na které kárný soud proto odkazuje pro bližší odůvodnění. Výtka představuje opatření přijímané v rámci kárné odpovědnosti státních zástupců; přitom nelze totéž jednání jednou vyhodnotit jako drobný nedostatek a poklesek (srov. § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství) a po uplynutí další doby podat za totéž jednání návrh kárnému soudu a spatřovat v identickém jednání takové porušení povinností státního zástupce, jež naplňuje skutkovou podstatu kárného provinění. Institut výtky by tak zcela ztrácel opodstatnění. Kárný soud proto v části vymezené výrokem sub. I řízení zastavil. Skutkovou část výroku formálně upravil, nikoli však z hlediska podstaty vytýkaného jednání ani jeho časové dimenze.

K výroku II.

Kárný soud projednal návrh v rozsahu jednání, kterého se měla kárně obviněná dopustit při dozoru nad zákonností přípravného řízení ve věci sp. zn. 1 ZT 178/2011 po uložení výtky v březnu 2012. Lhůty pro podání návrhu byly zachovány (jak šestiměsíční lhůta podle § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., která s ohledem na formulaci skutku počala běžet 21. 4. 2012, tak dvouletá lhůta podle § 29 zákona o státním zastupitelství).

Kárný návrh byl ke kárnému soudu podán dne 8. 10. 2012 osobou k tomu oprávněnou [§ 8 odst. 5 písm. d) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů].

Navrhovatelka uvedla v přípisě ze dne 5. 2. 2013, sp. zn. SPR 602/2012, že kárný návrh podala, neboť kárně obviněná ani po uložení výtky nezměnila přístup k dozoru v trestní věci vedené pod sp. zn. 1 ZT 178/2011 a nadále neprovedla žádnou prověrku spisového materiálu až do skončení věci podáním obžaloby, k němuž došlo 30. 10. 2012.

V této výtce z března 2012 navrhovatelka uložila kárně obviněné vyžádat si bezodkladně spisové materiály od policejního orgánu spolu s plánem vyšetřování, provést důkladnou analýzu stavu dokazování jednotlivých skutků a použité právní kvalifikace, o prověrce spisu sepsat

záznam a v závěru uvést výsledky dokazování, a které úkony je nezbytné ve věci ještě provádět, záznam o prověrce předložit navrhovatelce do 20. 4. 2012.

Ústní jednání proběhlo 4. 3. 2013 za přítomnosti navrhovatelky, kárně obviněné a jejího obhájce.

Navrhovatelka jako důkazy navrhla výslech sebe sama v procesním postavení svědka, a to k poznatkům z výkonu dohledu v období let 2011 a 2012 v trestních věcech kárně obviněné a k jejím reakcím na vytýkané závady v její práci, obsah dozorového spisu Okresního státního zastupitelství v Kladně sp. zn. 1 ZT 178/2011 (obal dozorového spisu s přehledem a písemnosti dokumentující práci se spisem v době od 11. 1. 2011 do 19. 9. 2012), záznamy o dohledových prověrkách provedených Krajským státním zastupitelstvím v Praze, pokyn obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně č. 8/2009, o trestním řízení, v platném znění, zejména článek 10, osobní spis kárně obviněné za účelem prokázání pracovní pozice kárně obviněné. Návrhy na dokazování pak rozšířila v reakci na písemné vyjádření kárně obviněné k návrhu tak, jak je uvedeno shora.

Kárně obviněná na svou obhajobu poukázala na stížnost ze dne 3. 4. 2012 na postup navrhovatelky ve vztahu k uložené výtce, dále na žádost navrhovatelky z 23. 7. 2012, o sdělení, proč nebyl respektován pokyn okresní státní zástupkyně a následnou reakci kárně obviněné ze dne 27. 7. 2012, přehled agendy zpracovávané státními zástupci Okresního státního zastupitelství v Kladně v měsících leden 2011 až říjen 2012, podrobný přehled agendy zpracovaný kárně obviněnou od 30. 7. 2012 do 27. 9. 2012, žádost Krajského státního zastupitelství v Praze z 19. 9. 2012 o informace ohledně trestní věci sp. zn. 1 ZT 178/2011 a vyjádření kárně obviněné k této žádosti ze dne 26. 9. 2012, příписы kárně obviněné z 15. 6. 2011 a 14. 6. 2012, a výslechy svědků – vyšetřovatelů policejního orgánu Mgr. A. Z. a Mgr. I. M.

Předmětem dokazování tak byl postup kárně obviněné po 27. 3. 2012, kdy jí navrhovatelka uložila určitý postup při provádění dozoru nad zákonností přípravného řízení ve věci sp. zn. 1 ZT 178/2011. Kárně obviněná ani v písemném vyjádření ani ve výpovědi před kárným soudem nepopřela, že tento pokyn nesplnila. Důvodem k tomuto postoji mělo být mimořádné pracovní zatížení, které trvalo po celou dobu vedení trestního stíhání až do podání obžaloby, vzhledem k rozsahu věci nebyla snížena její zatíženost další agendou státního zástupce. Posléze byla prověrka nadbytečná, neboť vyšetřování této věci se chýlilo k závěru, v srpnu 2012 proběhlo seznámení obviněných se spisem a spis byl kárně obviněné 30. 9. 2012 předložen policejním orgánem s návrhem na podání obžaloby; kárně obviněná obžalobu zpracovávala jeden měsíc, má rozsah více než třicet stran, vyšetřovací spis má více než sedm tisíc stran. Ve výpovědi před soudem navíc uvedla, že pravidelně ve věci prováděla procesní úkony, minimálně jednou za měsíc s vyšetřujícími policisty domlouvali a konzultovali postup v rámci vyšetřování. Od nápadu věci po podání obžaloby zpracování věci trvalo patnáct měsíců, soud nakonec podanou obžalobu k došetření nevrátil. Po udělení výtce své zatížení namítala u navrhovatelky, která jí nevyhověla, kárně obviněné zásadně ulevila až poté, co jí policejní orgán předložil vyšetřovací spis s návrhem na podání obžaloby, kterou v uvedeném měsíci zpracovávala i o svém volnu a víkendech. Absence prověrek se u Okresního státního zastupitelství v Kladně vyskytla i u jiných státních zástupců.

K průběhu dozoru nad přípravným řízením trestním soud vyslechl policisty Mgr. I. M. a Mgr. A. Z., přitom z jejich výpovědí bylo zjištěno, že se jednalo o věc značně rozsáhlou, procesně docházelo k vylučování některých osob ze stíhání, postupně se zajišťovala auta, jejich znalecké zkoumání. Během přípravného řízení trestního probíhala oboustranná spolupráce v ústní formě, k níž dávali podněty přibližně ve shodném rozsahu jak policisté, tak kárně obviněná. Pokud se

policisté na kárně obviněnou obrátili s podnětem, prakticky vzápětí mu bylo vyhověno, jednalo se o nadstandardní vyřízení žádostí či podnětů policejního orgánu.

Soud provedl listinné důkazy v rozsahu návrhů procesních stran, vyhověl jak návrhům navrhovatelky, tak obhajoby; zejména z dozorového spisu sp. zn. 1 ZT 178/2011, jehož spisový obal dokládá rozsah dozorového spisu 578 stran od ledna 2011 do 19. 9. 2012, jenž byl ve fotokopii a fragmentech soudu předložen, bylo zjištěno, že kárně obviněná ve věci provedla jedinou prověrku 25. 8. 2011.

K pracovnímu zatížení kárně obviněné v období od března 2012 soud provedl důkaz přehledy, které poskytla jak kárně obviněná, tak navrhovatelka, přitom soud zjistil, že se vykazované údaje neliší. V prvním čtvrtletí 2012 kárně obviněná zpracovala 13 obžalob a 40 návrhů na potrestání a měla 8,5 účasti u hlavních líčení u soudu, přičemž pět státních zástupců vykazovalo vyšší počet obžalob (17 až 23), počet návrhů na potrestání měla kárně obviněná nejvyšší, dva státní zástupci vykazovali 35 a 37 návrhů, osm státních zástupců měl vyšší počet účastí u hlavních líčení (v rozsahu 9 - 12 dnů). Ve druhém čtvrtletí roku 2012 kárně obviněná zpracovala 9 obžalob a 32 návrhů na potrestání a měla 11 účastí u hlavních líčení; sedm státních zástupců zpracovala 10 až 18 obžalob, čtyři státní zástupci zpracovali vyšší počet návrhů na potrestání (34 až 46), tři státní zástupci měli vyšší počet účastí u hlavních líčení (11,5 až 12,5). Ve třetím čtvrtletí a říjnu 2012 kárně obviněná zpracovala 16 obžalob a 56 návrhů na potrestání, počet účastí u hlavního líčení byl 16; pět státních zástupců zpracovalo v tomto období 20 až 35 obžalob, počet návrhů na potrestání zpracovaných kárně obviněnou byl nejvyšší, dva státní zástupci zpracovali 53 návrhů. V tomto období měla také kárně obviněná nejvyšší počet účastí u hlavních líčení (tři státní zástupci měli výkon obdobný, 15, 15,5 a 16 účastí). Z přehledu denních činností předložených kárně obviněnou za období od 28. 3. 2012 do 27. 7. 2012 plyne, že vedle zpracování obžalob a návrhů na potrestání prováděla prověrky a další úkony v přípravném řízení, od 18. 6. do 8. 7. 2012 měla dovolenou. K 27. 7. 2012 uváděla kárně obviněná, že musí vyřídit 4 věci ve zkráceném přípravném řízení, stížnost proti usnesení policejního orgánu, obžalobu ve věci, kde má být předmětem 27 skutků, stanovisko ve věci ilegálního lovu ohroženého dravce, prověrku spisu o rozsahu 450 stran, prověrku dalších čtyř věcí rejstříku 2 ZN.

Z výsledků dohledu krajským státním zastupitelstvím (pod sp. zn. KZN 682/2011) a dohledové činnosti okresní státní zástupkyně je zřejmé, že nedostatky v činnosti státních zástupců tohoto státního zastupitelství ve vztahu k dozoru nad přípravným řízením trestním jsou konstatovány nejen u kárně obviněné, ale i u dalších státních zástupců. Krajské státní zastupitelství v Praze (zpráva sp. zn. KZN 405/2012 z 10. 9. 2012) provedlo dohledovou prověrku nad postupem kárně obviněné ve věci 1 ZT 178/2011 za období od 9. 5. 2011 (data minulé dohledové prověrky), v jejichž závěrech uvedlo, že kárně obviněná nedostala své povinnosti provádět prověrky ve vyšetřovacím spise v souladu s ustanovením § 167 odst. 3 tr. řádu ve spojení s čl. 10 pokynu obecné povahy č. 8/2009, o trestním řízení. Z dozorového spisu nevyplývala ani jiná dozorová činnost státního zástupce, zejména z hlediska řádného zajištění dostatečné důkazní situace. Z ničeho podle názoru Krajského státního zastupitelství neplyne, že by dozorový státní zástupce měl přehled o skutečném stavu kompletního vyšetřovacího spisu. Dohledový státní zástupce proto navrhl přijetí opatření v rámci kontrolní a personální pravomoci Okresního státního zastupitelství v Kladně.

Kárný soud k návrhu obhajoby provedl dokazování správním spisem sp. zn. SPR 246/2012, ve věci zjištění, o jakých přijatých opatřeních navrhovatelka informovala dle žádosti Krajského státního zastupitelství v Praze ze dne 19. 9. 2012, ze spisu však nevyplývala

žádné další sdělení navrhovatelky, které bylo reakcí na tuto žádost krajského státního zastupitelství.

Kárný soud nevyhověl návrhu na předvolání okresní státní zástupkyně (navrhovatelky) jako svědkyně, neboť má jednak takový procesní postup za problematický a jednak provedl řadu listinných důkazů svědčících o výsledcích dohledu nad činností kárně obviněné v širším časovém úseku, z nichž vyplynulo, že nedostatky jí byl vytykány i v jiných případech (což se ovšem týkalo i ostatních státních zástupců tohoto státního zastupitelství a nelze nikterak dovodit, že kárně obviněná významně vyčnívá z řady těch, jimž jsou dohledovými státními zástupci vytykány nedostatky nad dozorem v přípravném řízení trestním).

Provedené dokazování potvrdilo, že kárně obviněná pokyny své nadřízené státní zástupkyně nespĺnila a prověrku rozsáhlého vyšetřovacího spisu k datu 20. 4. 2012 ani později neprovedla.

Tím porušila povinnost uvedenou v § 12e odst. 2 zákona o státním zastupitelství řídit se pokyny nadřízeného vedoucího státního zástupce, v § 167 odst. 3 trestního řádu požadující, aby ve věcech, v nichž nebylo vyšetřování skončeno ve lhůtě stanovené v odstavci 1, byla nejméně jednou za měsíc provedena prověrka věci se záznamem. Obecně byla porušena povinnost stanovená § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství, která ukládá státnímu zástupci postupovat při výkonu funkce svědomitě a bez zbytečných průtahů.

Podle osobního spisu je kárně obviněná státní zástupkyně od roku 2006. Osobní spis neobsahuje listiny svědčící o kárných opatřeních v minulosti.

Kárným proviněním je zaviněné porušení povinností státního zástupce (§ 28 zákona o státním zastupitelství). Z hlediska objektivního byla skutková podstata kárného provinění naplněna, kárně obviněná svou nečinností porušila několik povinností státního zástupce. Následkem je porušení zájmu na řádném výkonu funkce státního zástupce a ohrožení důvěry veřejnosti v řádný chod soustavy státního zastupitelství. Z hlediska subjektivního vyžaduje skutková podstata zavinění; je nepochybně, že kárně obviněná věděla, že svou nečinností porušuje jak pokyn vedoucí státní zástupkyně, tak zákonů upravujících činnost státních zástupců, minimálně byla s následkem své nečinnosti srozuměna. V rámci obhajoby se kárně obviněná dovolává toho, že nemohla příkaz vedoucí státní zástupkyně (a tedy ani příkaz právních norem) splnit, neboť to nebylo v jejich lidských silách, přičemž taková okolnost by měla vylučovat protiprávnost její nečinnosti, měla by tedy být jakýmsi omluvným důvodem, jenž je-li naplněn, může způsobit absenci viny – po nikom nemůže být žádáno podávat nadlidské výkony a běžně například pracovat přesčas.

Kárný soud shledal, že pracovní zatížení kárně obviněné bylo velmi vysoké; obecně však nebylo vyšší než zatížení dalších státních zástupců téhož státního zastupitelství. K dotazu kárného soudu na existenci podobně rozsáhlých případů vyšetřování v praxi okresního státního zastupitelství předložila vedoucí státní zástupkyně kárnému soudu devět obžalob podaných v letech 2010 až 2012, ovšem rozsahem se posuzované věci blížila pouze jedna obžaloba (v rozsahu 35 stran textu). Zdá se tedy, že takto rozsáhlé případy vyšetřování nejsou v praxi okresního státního zastupitelství zcela běžné. Přesto soud nemůže konstatovat jednostranné vyšší zatížení kárně obviněné, o čemž svědčí shora podaný rozbor výkonnosti státních zástupců tohoto státního zastupitelství. Otázkou zůstává, zda jí od počátku přidělení sporné věci neměl být vytvořen alespoň částečný prostor pro soustavný dozor nad přípravným řízením. Jde však o systémovou otázku organizace práce státního zastupitelství, do které nemůže mít kárný senát bez dalšího hlubší vhléd. Je totiž zřejmé, že pokud dozor nebyl prováděn soustavně od počátku,

těžko mohla kárně obviněná v konečných fázích vyšetřování rozsáhlého případu splnit příkaz navrhovatelky, aniž věci věnovala mimořádně rozsáhlý pracovní čas (ve vyjádření uvádí, že obžalobu zpracovávala jeden měsíc a že stejný čas by vyžadovala prověrka v rozsahu požadovaném navrhovatelkou). Kárný senát vidí příčinu nedobrého konečného stavu věci konstatovaného i dohledovým státním zastupitelstvím v tom, že kárně obviněná od samého počátku nepodchytila soustavným dozorem stav přípravného řízení a v jeho pokročilých fázích již tento deficit nebylo možno v rámci běžného fondu pracovní doby nahradit. Z tohoto důvodu shledal kárný senát skutkovou podstatu kárného poranění naplněnou a nenašel prostor pro uplatnění „okolnosti vylučující protiprávnost“, byť považuje tento případ za hraniční. Kárný senát má za to, že kdyby kárně obviněná od počátku soustavně prováděla dozor nad přípravným řízením včetně toho, že mohla signalizovat vedení státního zastupitelství od počátku svou složitou pracovní situací, nedošlo by k takovým koncům, jaké byly kárnému soudu předloženy. Je totiž mimo pochybnost, že i vedoucí státní zástupce musí reagovat na mimořádné pracovní zatížení svých podřízených úpravou organizace práce, a nikoli pouze strohým poukazem na práci přesčas.

Obhajobu kárně obviněné vzal kárný soud zcela v potaz při úvaze o kárném opatření. Kárný soud, přestože kárně obviněná svým zaviněným jednáním porušila povinnost státního zástupce postupovat odborně, svědomitě a bez zbytečných průtahů, nerespektovala pokyn vedoucího státního zástupce a porušila rovněž zákonnou povinnost státního zástupce v trestním řízení, nemůže odhlédnout od vylíčených okolností tohoto jednání. Kárně obviněná si je svého jednání vědoma, před kárným soudem uvedla, že prověrky v ostatních spisech plní, o obranu jejího jednání jí šlo jen v této věci, ve které jí byla uložena výtka. Jak bylo shora v části rozhodnutí věnované odůvodnění viny kárně obviněné podáno, její pracovní zatížení bylo enormní, kárně obviněná nicméně přidělené věci sama bez právního čekatele průběžně vyřizovala a přes absenci provedené prověrky jinak dozor ve věci sp. zn. 1 ZT 278/2011 vykonávala, spolupracovala s policejním orgánem, zpracovala obžalobu k soudu - z hlediska následného průběhu trestního řízení taktéž nelze přehlédnout ani to, že soud poté neshledal důvodu vrátit státní zástupkyni věc k došetření a samotná absence prověrky proto fatální dopad na osud obžaloby neměla. Vycházejí z toho, že v řízení před kárným soudem nebylo prokázáno, že u Okresního státního zastupitelství v Kladně probíhal dozor v obdobně rozsáhlé a složité věci, nebylo lze usoudit, v jaké podobě a uložených termínech bylo možno spravedlivě požadovat provádění dozoru přípravného řízení trestního za vylíčeného pracovního zatížení státních zástupců. Pro kárně obviněnou, byť je ve funkci státní zástupkyně již od roku 2006, se jedná o pochybení, které se vyskytlo ještě v počátku její profesní kariéry. Kárný soud proto shledal, že uložení kárného opatření by za této situace bylo nepřiměřeným trestem, a proto upustil od uložení kárného opatření, neboť projednání kárného provinění před kárným senátem shledal za postačující.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné

V Brně dne 4. března 2013

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně kárného senátu
ve věcech státních zástupců